

## **NATURA 2000**

### **TIETOLOMAKE**

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

---

**TIETOLOMAKE**

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

**1. ALUEEN TUNNISTUS****1.1. TYYPPI**

B

**1.2. ALUEEN KOODI**

FI0500012

**1.3 ALUEEN NIMI:**

Kuijärvi - Sonnanen

**1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA**

199610

**1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA**

200401

**1.6. VASTUUTAHO:**

Metsähallitus

**1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI**

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:

Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:

Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:

Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (\*):

Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:

Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:

Huomautus/huomautukset (\*\*):

(\*) (\*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(\*\*) (\*\*) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

## 2. ALUEEN SIJAINTI

### 2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste

26,4281

Leveysaste

61,2839

### 2.2 PINTA-ALA (ha):

2330,00

### 2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

### 2.4 PITUUS (km):

### 2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi

FI1C

Unionin alueen nimi

Etelä-Suomi

### 2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

☐ Alppivyöhyke ( % (\*))☐ Atlantin vyöhyke ( % (\*))☐ Mustanmeren vyöhyke ( % (\*))☒ Boreaalinen vyöhyke ( % (\*))☐ Mannervyöhyke ( % (\*))☐ Makaronesian vyöhyke ( % (\*))☐ Välimeren vyöhyke ( % (\*))☐ Pannonian vyöhyke ( % (\*))☐ Arovyöhyke ( % (\*))

(\*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIT SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

| Liitteen I mukaiset luontotyypit |    |    |                |              |                | Alueen arviointi |                        |         |                |
|----------------------------------|----|----|----------------|--------------|----------------|------------------|------------------------|---------|----------------|
| Koodi                            | PF | NP | Pinta-ala (ha) | Luolat (lkm) | Tietojen laatu | A B C D          | A B C                  |         |                |
|                                  |    |    |                |              |                | Edustavuus       | Suhteellinen pinta-ala | Suojelu | Yleisarviointi |
| 3110                             |    |    | 600            |              | G              | A                | C                      | A       | A              |
| 3160                             |    |    | 40             |              | M              | C                | C                      | C       | C              |
| 3260                             |    |    | 1              |              | M              | C                | C                      | C       | C              |
| 7140                             |    |    | 4,3            |              | G              | C                | C                      | B       | B              |
| 7160                             |    |    | 0,03           |              | G              | C                | C                      | B       | C              |
| 7230                             |    |    | 0,4            |              | M              | C                | C                      | B       | C              |
| 8220                             |    |    | 20,25          |              | P              | B                | C                      | A       | B              |
| 8230                             |    |    | 50             |              | P              | B                | C                      | B       | B              |
| 9010                             |    |    | 265            |              | G              | C                | C                      | B       | C              |
| 9050                             |    |    | 3              |              | G              | C                | C                      | C       | C              |
| 9060                             |    |    | 280            |              | M              | B                | C                      | B       | B              |
| 9080                             |    |    | 1              |              | G              | C                | C                      | C       | C              |
| 91D0                             |    |    | 80             |              | M              | C                | C                      | B       | C              |

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppivoi esiintyä sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimekiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

### 3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

| Laji   |       |                         |   | Alueen populaatio |        |        |       |         | Alueen arviointi |                |             |          |                |            |
|--------|-------|-------------------------|---|-------------------|--------|--------|-------|---------|------------------|----------------|-------------|----------|----------------|------------|
| Ryh-mä | Koodi | Tieteellinen nimi       | S | NP                |        | Koko   |       | Yksikkö | Luok-ka          | Tietojen laatu | Popu-laatio | Suo-jelu | Eristy-neisyys | Yleis-arv. |
|        |       |                         |   |                   | Tyyppi | Minimi | Maks. |         |                  |                |             |          |                |            |
| M      | 1355  | Lutra lutra             |   |                   | P      |        |       |         | p                | DD             | C           | A        | C              | B          |
| M      | 1910  | Pteromys volans         |   |                   | P      | 3      | 10    | i       |                  | M              | C           | A        | C              | B          |
| I      | 1926  | Stephanopachys linearis |   |                   | P      |        |       |         | P                | M              | C           | A        | C              | B          |

### 3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

| Laji  |       |                       |   |    | Alueen populaatio |         |            |         | Perustelut |   |             |   |   |   |
|-------|-------|-----------------------|---|----|-------------------|---------|------------|---------|------------|---|-------------|---|---|---|
| Ryhmä | Koodi | Tieteellinen nimi     | S | NP | Koko              |         | Yksikkö    | Luok-ka | Liite      |   | Muut luokat |   |   |   |
|       |       |                       |   |    | Minimi            | Maksimi |            |         | IV         | V | A           | B | C | D |
| B     | A223  | Aegolius funereus     |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A104  | Bonasa bonasia        |   |    | 9                 | 22      | p          |         |            |   |             |   |   | X |
| B     | A087  | Buteo buteo           |   |    | 2                 | 2       | p          |         |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A236  | Dryocopus martius     |   |    | 3                 | 6       | p          |         |            |   |             |   |   | X |
| B     | A379  | Emberiza hortulana    |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A320  | Ficedula parva        |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A002  | Gavia arctica         |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A001  | Gavia stellata        |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A217  | Glaucidium passerinum |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A127  | Grus grus             |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A233  | Jynx torquilla        |   |    | 1                 | 1       | p          |         |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A338  | Lanius collurio       |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A337  | Oriolus oriolus       |   |    | 1                 | 2       | p          |         |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A072  | Pernis apivorus       |   |    | 1                 | 3       | p          |         |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A241  | Picoides tridactylus  |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A234  | Picus canus           |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| B     | A220  | Strix uralensis       |   |    | 4                 | 7       | p          |         |            |   |             |   |   | X |
| B     | A107  | Tetrao tetrix         |   |    | 11                | 18      | cmales     |         |            |   | X           |   |   |   |
| B     | A108  | Tetrao urogallus      |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |
| M     | 1361  | Lynx lynx             |   |    |                   |         |            | P       | X          |   |             |   |   |   |
| P     |       | Carex panicea         |   |    |                   |         |            | P       |            |   |             |   |   | X |
| P     |       | Hammarbya paludosa    |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |
| P     |       | Pulsatilla vernalis   |   |    | 35                | 35      | localities |         |            |   | X           |   |   |   |
| P     |       | Rhynchospira fusca    |   |    |                   |         |            | P       |            |   | X           |   |   |   |

Ryhmä: A = Sammakoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkeläät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalisia annettua koodia.

S: Merkitään ”kyllä”, kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään ”x”, jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r = pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään ”pysyvä”)

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endeemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = ”Hyvä” (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = ”Kohtalainen” (esimerkiksi osittaisen tietojen ja ekstrapolaatin perusteella), P = ”Huono” (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = ”Ei tietoja” (tätä luokkaa käytetään vain, jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

## 4. ALUEEN KUVAUS

### 4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

| Koodi                                    | Luontotyyppiluokka                                               | Peittävyys (%) |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------|
| N05                                      | Kivikot, soraikot, somerikot, merenrantakalliot ja pienet saaret | 2              |
| N06                                      | Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet                 | 30             |
| N07                                      | Suot ja rantakasvillisuus                                        | 2              |
| N16                                      | Lehtipuumetsät                                                   | 1              |
| N17                                      | Havupuumetsät                                                    | 65             |
| <b>LUONTOTYYPPIEN KOKONAISPEITTÄVYYS</b> |                                                                  | <b>100 %</b>   |

### ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Alueella on havumetsiä, kolme pientä järveä ja muutamia harjumuodostumiin liittyviä suppalampia. Kuijärven rantamaisema on kokonaisuutena melko ehjä ja kaunis. Siellä täällä on kapeita hiekkarantakaistaleita.

Kuijärven erottaa itäpuolella Saarijärvestä Kuijärven kannas, joka on erityisen kaunis, järeää ja iäkästä männikköä kasvava harju. Kannaksen kapeimmalta kohdalta on näköala molemmille järville.

Sonnenan on erittäin kirkasvetinen järvi, jonka rannat ovat kauttaaltaan metsäiset. Sonnasen eteläpuolella kulkee maantie, jonka kohdalla rantavyöhyke on pääosin vain muutaman kymmenen metrin levyinen.

Saarijärvenharju on melko luonnontilaisena säilynyt pitkittäisharjun osa Saarijärven ja Kuijärven välisellä kannaksella. Harjualue ulottuu Sorvalammelle asti. Mäntymetsät ovat kanerva-, puolukka- ja mustikkatyyppiä.

Harjun maaperä on valtaosin hiekkamaata, mutta kallioitakin on jonkin verran. Paikoin on melko korkeita harjuja ja suppamaastoa sekä hiukan louhikoita. Alueella on muutama karu lampi. Metsät ovat mäntyvaltaisia talousmetsiä ja taimikoita, joissa valtalajeja ovat mustikka, puolukka ja kanerva. Suot ovat pääasiassa rämeitä, joissa vallitsevana on varpukasvillisuus.

### 4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Järvet kuuluvat erittäin kirkasvetiseen ja karuun järviyyppiin. Ne sopivat limnologiseen tutkimukseen. Alueella on tärkeitä vanhan metsän alueita. Kuijärvi-Sonnenan alue tarjoaa elinympäristön myös uhanalaisille lintulajeille. Harjumuodostumat toimivat pohjaveden muodostumisalueina.

Kangasvuokko (Pulsatilla vernalis) edustaa alueen harjukasvillisuutta. Muut kohdan 3.3 D kasvit ovat alueellisesti uhanalaisia.

Yksityisomistuksessa olevilla rannoilla on jo jonkin verran sekä pysyvää, että loma-asutusta. Pääosin rannat kuitenkin säilyvät rakentamattomina. Mahdollinen uhka on myös metsätalouden hajakuormitus, joka saattaa muuttaa järven ravinnetasapainoa, sekä hakkuut. Alueen suot on suurelta osin ojitettu.

Suojelutavoitteen määrittely:

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1 ja 3.2 mainitut luontotyyppit ja lajit kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

- Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys,
- Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla,
- Luontotyyppin, lajin elinympäristön tai populaation määrää lisätään ennallistamis- ja luonnonhoitotoimenpitein,
- Luontotyyppin tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

**4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN****Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen**

| KIELTEISET VAIKUTUKSET |                              |                |                                     | MYÖNTEISET VAIKUTUKSET |                       |                |                                     |
|------------------------|------------------------------|----------------|-------------------------------------|------------------------|-----------------------|----------------|-------------------------------------|
| ARVIOINTI-SKAALA       | UHAT JA KUORMITUKSET (koodi) | PILAANTU-MINEN | SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b) | ARVIOINTI-SKAALA       | TOIMET, HOITO (koodi) | PILAANTU-MINEN | SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b) |
|                        |                              |                |                                     |                        |                       |                |                                     |

**Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen**

| KIELTEISET VAIKUTUKSET |                              |                |                                     | MYÖNTEISET VAIKUTUKSET |                       |                |                                     |
|------------------------|------------------------------|----------------|-------------------------------------|------------------------|-----------------------|----------------|-------------------------------------|
| ARVIOINTI-SKAALA       | UHAT JA KUORMITUKSET (koodi) | PILAANTU-MINEN | SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b) | ARVIOINTI-SKAALA       | TOIMET, HOITO (koodi) | PILAANTU-MINEN | SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b) |
| M                      | B02                          |                | b                                   |                        |                       |                |                                     |
| L                      | E01.04                       |                | i                                   |                        |                       |                |                                     |
| L                      | K02.03                       |                | i                                   |                        |                       |                |                                     |
| M                      | J02.01                       |                | b                                   |                        |                       |                |                                     |

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Typpikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

**4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)**

| Tyyppi   |                                | (%) |
|----------|--------------------------------|-----|
| Julkinen | Kansallinen/liittovaltion taso | 63  |
|          | Valtio/maakunta                |     |
|          | Paikallinen/kunnallinen        |     |
|          | Muu julkinen                   |     |
|          | Yhteisomistus                  |     |
|          | Yksityinen                     | 37  |
|          | Ei tiedossa                    |     |
| Yhteensä |                                | 100 |

**4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)**

Alanko, T. 1991: Paistjärven alueen linnustaselvitys 1991.

Corine biotopes -alueiden kuvaukset.

Heikkilä, T. & Heikkinen, I. (toim.) 1992: Rantojen suojeluohjelman alueet. Selvitys 97/1991. Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto. (Julkaistu artikkeli)

Joensuu, E. 1991: Paistjärven erityissuunnittelualueiden sekä rantojen suojeluohjelmaan kuuluvien alueiden luontoselvitys 1991. Raportti. Metsähallitus, Luonnonsuojeluosasto.

Päijät-Hämeen seutukaavaliitto: Lehtori Veli Haikosen aineistoon perustuva kasvillisuusselvitys Paistjärvellä.

Rajasärkkä, A. 1994: Itä-Suomen puistoalueessa tehty linnuston linjalaskennat vuoteen 1994 asti. Metsähallitus, Perä-Pohjolan puistoalue.

Tietokantatäydennys 2016:

Metsähallitus 2001: Paistjärven alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Metsähallitus 2004: Paistjärven alueen ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma

Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS-tietokanta, luontotyyppiaineisto 15.11.2013

Metsähallitus 2013: Natura-alueiden tila-arviointien lajikohtaiset tiedot (lomake 2B) vuosilta 2010-2012. Excel-taulukko 15.11.2013

Suomen ympäristökeskus 2013: Hertta (Vesienhoito, pintavedet -tietojärjestelmä. 2. suunnittelukausi) 20.2.2013

Suomen ympäristökeskus 2014: Hertta eliölajit tietojärjestelmä 2/2014

Metsähallitus 2014: Uhanalaisen lajin kannanseuranta-aineisto

Linkit:

## 5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)

### 5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLÄ TASOLLA

Koodi Peittävyys (%)

FI16 1

FI00 99

### 5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

| Tyyppin koodi | Alueen nimi | Tyyppi | Peittävyys (%) |
|---------------|-------------|--------|----------------|
|---------------|-------------|--------|----------------|

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

| Tyyppi | Alueen nimi | Tyyppi | Peittävyys (%) |
|--------|-------------|--------|----------------|
|--------|-------------|--------|----------------|

### 5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Kuijärvi-Sonnanen kuuluu rantojensuojeluohjelmaan. Maisemallisesti arvokkain osa harjusta sisältyy valtakunnalliseen harjajensuojeluohjelmaan. Alueesta osa kuuluu uhanalaisen lajin suojelusuunnitelmaan. Alueella on myös yksityismaiden luonnonsuojelualueita. Seutukaavassa kohde on osittain virkistysaluetta.

Pääasialliset toteutuskeinot: luonnonsuojelulaki, rakennuslaki, vesilaki, maa-aineslaki

Rantojensuojeluohjelman ulkopuolella olevat Metsähallituksen hallinnassa olevat alueet toteutetaan osittain metsälailla, rantojensuojeluohjelman osalta luonnonsuojelulailla.

Toteutustilanne: pieni osa perustettu yksityismaiden luonnonsuojelualueeksi

## 6. ALUEEN HOITO

### 6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Metsähallitus

### 6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

☒ Kyllä

Nimi:

Metsähallitus 2001: Paistjärven alueen hoito- ja  
käyttösuunnitelma  
Metsähallitus 2004: Paistjärven alueen  
ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma

☐ Ei, mutta valmisteilla

Linkki:

☐ Ei

### 6.3 SUOJELUTOIMET

## 7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

☐ Kyllä

☐ Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).